

ПЪРВА АТОМНА

ПЕРИОДИЧНО ИЗДАНИЕ НА "АЕЦ КОЗЛОДУЙ" ЕАД

СЕПТЕМВРИ – ОКТОМВРИ

БРОЙ V, 2007, ГОДИНА XVII

АВАРИЙНОТО ■
ПЛАНИРАНЕ В
АЕЦ „КОЗЛОДУЙ”

МЛАДАТА ■
ГЕНЕРАЦИЯ
СПЕЦИАЛИСТИ

ДЕН НА ■
ОТВОРЕНИ
ВРАТИ

АЕЦ "КОЗЛОДУЙ" – ЕНЕРГИЯ ЗА ЧИСТА ПРИРОДА

НА ВСИЧКИ ПОКОЛЕНИЯ БРИГАДИРИ,
КОИТО ВЛАТАТ ТРУДОВА ПЕРСОНА,
И МЛАДЕЖКО ВЪВЕЖЕНИЕ
В ДАР НА РОДИНАТА, ЗА ВЪЗХОДА
И ПРОГРЕСА НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА
БЪЛГАРИЯ

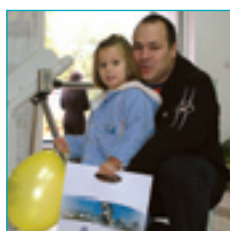
ПРОИЗВОДСТВО

СЕПТЕМВРИ 2007 г.

5 блок – 531 001 300 kWh
6 блок – 190 814 200 kWh
(в планов годишен
ремонт от 09.09.)

Общо – 721 815 500 kWh

От началото на годината до 30 септември 2007 г. АЕЦ "Козлодуй" произведе 10 885 684 900 киловатчаса електроенергия. Това е с 805 522 900 киловатчаса повече от планираното брутно производство за деветте месеца на 2007 година – 10 080 162 000 киловатчаса, с което изпълнението на производствената програма за периода достигна 108%.

ТЕМА НА БРОЯ

Аварийното планиране и готовност – важен елемент за безопасността на АЕЦ.....стр. 2
В действие е въведена нова редакция на Аварийния план на атомната централа.

ХРОНИКА

Министър Петър Димитров посети АЕЦ "Козлодуй".....стр. 6

Семинар по въпросите на международния енергиен пазар.....стр. 6

ФОРУМ

Девета генерална асамблея на WANO.....стр. 7

НА ФОКУС

Симпозиум с международно участие...стр. 8

Международният ядрен пул инспектира централата.....стр. 8

Съвременни софтуерни продукти в процеса на преводи.....стр. 9

БЛИЦ

Младите специалисти – с ясен професионален избор.....стр. 10

ПОСЕЩЕНИЯ

Две бебета влязоха в АЕЦ в Деня на отворени врати.....стр. 13

Финландски ядрени специалисти – в АЕЦ "Козлодуй".....стр. 14

БАРОМЕТЪР.....стр. 14

КУЛТУРА

Танцовите формации в Дома на енергетика.....стр. 15

СПОРТ

Отборът на АЕЦ "Козлодуй" – с поредна шампионска титла.....стр. 16
Спортистите от централата се представиха отлично на Петата национална работническа спартакиада на енергетиците.

АВАРИЙНОТО ПЛАНИРАНЕ И ГОТОВНОСТ – ВАЖЕН ЕЛЕМЕНТ ЗА БЕЗОПАСНОСТТА НА АЕЦ

В своята повече от 50-годишна история атомните електроцентрали са доказали безопасността и надеждността си в процеса на експлоатация. Въпреки ниската вероятност за възникване на аварийни ситуации, се предприемат всички възможни мерки в случай на авария, тя да бъде овладяна и да има възможно най-малки последствия за персонала, за населението и за околната среда. За тази цел още в процеса на проектиране се извършват разчетни анализи на възможните проектни аварии и се планират технически средства, които осигуряват защита от облъчване над пределно допустимите дози и предотвратяват замърсяване на околната среда. Предвидена е и възможността малко вероятни откази или повреди в оборудването на АЕЦ да доведат до непроектен път на развитие на аварията. Тогава съществуващите технически, защитни и локализиращи средства и системи могат да се окажат недостатъчни за овладяване на аварията и за задържане на радиоактивните продукти в специално предвидените в проекта локализиращи помещения на АЕЦ.

В тези случаи безопасността на персонала на централата и на населението от прилежащите зони се осигурява от предварително планирани организационно-технически мероприятия, обособени в аварийен план (АП).

В нормативните документи на Международната агенция по атомна енергия (МААЕ) категорично е регламентирано, че всяка страна, експлоатираща атомна централа, е задължена да разработи както план за действие в аварийна ситуация на националните институции и регулиращите органи, т. е. Национален аварийен план, така и план за действие на експлоатиращата организация.

В Националния аварийен план на България подробно са описани и разработени всички мероприятия за защитата на населението и на околната среда. Аварийният план на АЕЦ "Козлодуй" представлява план за действие на експлоатиращата организация.

След аварията в Чернобил през 1986 г., когато в целия свят сериозно се преосмислят изискванията към безопасността на атомните централи, упра-

вление "Гражданска отбрана" към Министерство на отбраната, съвместно със специалисти от АЕЦ "Козлодуй", разработва нов аварийен план. Сега съществуващият план е създаден през 1998 г. от авторски колектив от специалисти от АЕЦ, и до момента е претърпял четири редакции. Последната редакция е утвърдена на 15 август 2007 г. и е въведена в действие на 17 август 2007 г.

За да бъдат информирани работещите в АЕЦ за актуалното съдържание на аварийния план, във вътрешната информационна мрежа (Интранет) на АЕЦ е публикувана последната редакция на плана, като са маркирани всички нови промени. Отделно са публикувани само новите моменти, както и "Правила за поведение и действие на персонала на АЕЦ "Козлодуй" при радиационна авария".

ОРГАНИЗИРАНЕ НА АВАРИЙНОТО ПЛАНИРАНЕ

В Правилника за устройството и дейността на АЕЦ "Козлодуй" е регламентирано, че цялостната организация на аварийното планиране на територията на АЕЦ се осъществява от дирекция "Безопасност и качество" и управление "Безопасност", в чиято структура е включен отдел "Аварийна готовност".

Ръководството и специалистите на тези звена полагат непрекъснати усилия за усъвършенстване на аварийната организация и за осигуряване на високо ниво на аварийната готовност. Това се постига, като наред с поддържането на аварийното оборудване и провеждането на аварийни дежурства, всички аварийни инструкции и процедури системно се обновяват. Ежегодно се извършва преразглеждане и актуализиране на АП, а в новите редакции се отразяват изискванията на нововъведени или изменени нормативни актове; предписанията на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) и Министерството на държавната политика при бедствия и аварии (МДПБА). Отчита се изпълнението на коригиращи мерки за отстраняване на слабости, проявили се при аварийните тренировки и общото аварийно учение, и др.

Измененията и допълненията в АП се подготвят от отдел "Аварийна готовност", като се имат

предвид предложенията и становищата на структурните подразделения на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД. Всички промени се съгласуват в съответствие с националните нормативни документи в областта на аварийното планиране и готовност, както и с вътрешнодружествените документи. Окончателната редакция се утвърждава от изпълнителния директор на Дружеството.

АВАРИЕН ПЛАН НА АЕЦ "КОЗЛОДУЙ"

Аварийният план на АЕЦ "Козлодуй" е разработен в съответствие с Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария, Конвенцията за ядрена безопасност, Закона за безопасно използване на ядрената енергия, Закона за управление при кризи, Закона за защита при бедствия, с препоръките на МААЕ в областта на аварийното планиране, и др.

Основните цели на аварийния план

са да регламентира организация, различна от тази при нормална експлоатация, и да определя реда за действие при: надпроектни аварии; събития и проектни аварии, които могат да доведат до непроектен път на развитие на аварията; изключителни събития в резултат на човешка дейност извън площадката на централата; стихийни бедствия, пожари и други, нарушаващи сигурността и безопасността на АЕЦ.

Предвидената в аварийния план организация гарантира поддържането на постоянна аварийна готовност на персонала за неотложни мероприятия в случай на авария на територията на централата, гарантира и максимална ефективност на управлението на аварията и мероприятията за защита на персонала на АЕЦ "Козлодуй", на населението и околната среда.

В документа се определят: организацията по активирането на аварийните структури; неотложните мерки за защита на персонала, населението и околната среда; мерките за запазване на съоръженията на площадката на АЕЦ "Козлодуй" в случай на авария и други кризисни състояния; взаимодействието с органите на изпълнителната власт.

Планът е задължителен за изпълнение както за целия персонал на централата, така и за командирания персонал на други организации. По своя характер АП е отворена система, включваща и

процедура за редовно актуализиране и допълване.

Аварийните състояния, които са обхванати в плана, са "Обща авария", "Местна авария", "Локална авария" и "Тревога". Те са класифицирани съгласно Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и дефинициите на документа на МААЕ IAEA-TECDOC-953(955). С активирането на АП в АЕЦ "Козлодуй" се въвежда аварийна организация на три нива. Ефективността ѝ се базира на предварително организирано и непрекъснато поддържано аварийно дежурство на щатния персонал на АЕЦ "Козлодуй". Това е регламентирано в отделна инструкция, което осигурява безпрепятствено сформирание на съответните

Аварийни структури

Цялостното ръководство на аварийните дейности се осъществява от Ръководител на аварийните работи. На негово подчинение е Група за ръководство на аварийните работи, която координира всички аварийни, спасителни и възстановителни дейности.

Екипът на Команда 1 основно се занимава с оперативната експлоатация на съоръженията на площадката на АЕЦ. Команда 2 изпълнява всички дейности по радиационен контрол, прогнозиране на радиологичните последици и мерки за защита на персонала и населението.

Групата за анализи и прогнози, която работи като консултативен орган на Ръководителя на аварийните работи, се занимава с анализ и оценка на състоянието на съоръженията. Групата за техническа и информационна поддръжка на Център за управление на аварията (ЦУА) поддържа необходимите условия за работа на аварийните екипи в ЦУА.

При обявяване на аварийно състояние "Обща авария" в ЦУА се сформира Център за техническа подкрепа за операторите.

По-голямата част от дейностите на аварийните екипи се осъществяват в Центъра за управление на аварията.

Основното предназначение на Центъра е да осигури необходимите условия за работа на Групата за ръководство на аварийните работи и на аварийния персонал. ЦУА е оборудван със средства за свързка с регионалните и с националните органи. Външното електрозахранване е резервирано, има и автономно електрозахранване с два дизелгенератора. Съоръжен е със самостоятелна ВиК система и с автономна вентилационна система (с възможност за работа в режим на пълна изолация и със средства за контрол на климатичните параметри). Центърът разполага със средства за технологичен, радиационен и метеорологичен мониторинг, програмни и технически средства за оценка, прогнозиране и визуализиране на обстановката.

Аварийните мероприятия,

предвидени за изпълнение в аварийния план, са: оценка на изходното събитие; активиране на АП, оповестяване и информиране; последващи оценки на аварийното състояние; дейности по управление на аварията; дейности за защита на персонала и препоръка за защита на населението.

Мероприятията, които имат за цел да осигурят опазване и защита на персонала, са:

- Укриване в обитаемите сгради, като се използват помещения във вътрешността или в приземните етажи, с добре уплътнени прозорци и врати. Разпореждане за укриване се издава, когато не е възможно незабавно да се извърши евакуация на персонала.

- Провеждане на йодна профилактика при реална или потенциална възможност за изхвърляне на радиоактивност на площадката и в околната среда.

- Защита на дихателните органи с индивидуалните средства за защита, необходими за придвижване до най-близкия пункт за евакуация, с които са подсигурени всички работещи в АЕЦ.

- Евакуация на персонала от Зона № 1 (площадката на АЕЦ) и от Зона № 2 (Зона за превантивни защитни мерки), който не е включен в аварийните структури, се извършва с разпореждане на Ръководителя на аварийните работи в зависимост от аварийното състояние. При евакуация се използват и аварийните изходи на технологичните помещения, които са посочени в отделно приложение на АП.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И КООРДИНАЦИЯ

Поддържането на аварийната готовност на АЕЦ "Козлодуй" се осъществява в тясно взаимодействие с АЯР, с МДПБА, с Министерство на икономиката и енергетиката (МИЕ), с местните и с регионалните органи за самоуправление. В Националния аварийен план са определени външните сили и средства, които се привличат в помощ на АЕЦ "Козлодуй" и с чието съдействие се провеждат спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

В случай на "местна авария" или "обща авария", Ръководителят на аварийните работи координира съвместните аварийни мероприятия с МДПБА и привлечените в помощ на АЕЦ формирования. Той ръководи съвместните действия на територията на централата и в зоната за превантивни защитни мерки. След въвеждането на АП, Ръководителят на аварийните работи периодично уведомява дежур-

ните в аварийния център на АЯР, в МДПБА, в МИЕ, в Община Козлодуй и в Община Мизия, както и в областните съвети за сигурност във Враца и Монтана, за развитието на ситуацията, за мерките за локализиране на аварията и за ограничаване на последствията.

ОБУЧЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА

Важно условие за своевременна оценка и определяне на аварийното състояние и за предприемане на съответни мерки е обучението на персонала.

Освен задължителното запознаване с аварийния план, работещите в АЕЦ "Козлодуй" периодично преминават обучение в специални курсове на три нива.

Първо ниво е за персонала, който не е включен в структурите на аварийния план, и за представители на външни организации, работещи на площадката на централата. Второ ниво включва подробно изучаване на аварийния план от аварийния персонал. Курсовете от трето ниво се провеждат по работни места на длъжностите по АП и включват усвояване на аварийните процедури, инструкции, методики и др. Така се създават всички предпоставки за успешно овладяване на евентуална аварийна ситуация и за свеждане до минимум на последствията за персонала, населението и околната среда.

Материалът е подготвен със съдействието на:

Ваньо Цветанов,

началник на отдел "Аварийна готовност"

Васко Петров,

главен инспектор "Аварийна готовност"

ОБЩО АВАРИЙНО УЧЕНИЕ В АЕЦ "КОЗЛОДУЙ"

На 18 октомври се проведе общо аварийно учение на територията на АЕЦ "Козлодуй". Такива тренировки се провеждат ежегодно, а сценарият на "аварията" през тази година бе свързан с пожар в Хранилището за отработено ядрено гориво (ХОГ). Според плана, ситуацията постепенно се усложняваше, като премина през четирите аварийни състояния – от „Тревога“ до "Обща авария". Целта беше по време на учението да се достигне до най-тежка аварийна обстановка, за да се провери готовността на аварийните екипи да реагират в реално време и условия. Новото, което беше отработено по време на тренировката, бе оказване на специализирана медицинска помощ на тежко пострадал човек с използване на въздушен транспорт. Координацията в това отношение бе осъществена безпогрешно – медицинският хеликоптер кацна точно навреме и "раненият" получи жизненоважния шанс да бъде придвижен бързо до специализирано болнично заведение.

В аварийната тренировка се включиха екипи на Службата по трудова медицина, на Районната служба по пожарна безопасност и защита на населението, на Районното полицейско управление и на Санитарната дружинка към АЕЦ. В същото време в Центъра за

управление на аварийите (ЦУА) групите и командите за аварийно реагиране анализираха и координираха цялостното овладяване на ситуацията. Чрез тяхната работа беше проверено как действа информационната система в ЦУА, как са сработени екипите, доколко са усвоени новите моменти в Аварийния план.

Предстои резултатите от тренировката да бъдат обсъдени в детайли и да се направят подробни изводи за аварийната готовност на екипите, отговорни по Аварийния план. Предварителната оценка е, че учението е изпълнило своята роля за проверка на реакциите в случай на авария и че всички звена са изпълнили адекватно ролите си в овладяването на ситуацията.

МИНИСТЪР ПЕТЪР ДИМИТРОВ ПОСЕТИ АЕЦ "КОЗЛОДУЙ"

На 6 септември 2007 г. на първото си посещение в АЕЦ "Козлодуй" бе министърът на икономиката и енергетиката Петър Димитров. Той бе придружен от заместник-министър Йордан Димов, който е и председател на Съвета на директорите на атомната централа. Проведена бе работна среща с членовете на ръководния екип на централата и с представители на синдикалните организации. По време на разговорите

изпълнителният директор Иван Генев представи актуалното техническо и финансово-икономическо състояние на АЕЦ "Козлодуй".

В края на програмата си в АЕЦ "Козлодуй", на брифинг с журналисти, министър Димитров обобщил своите впечатления от посещението като заяви, че е респектиран и зарадван от видяното и че такова високо ниво на менажиране среща за първи път в България.

СЕМИНАР ЗА МЕЖДУНАРОДНИЯ ЕНЕРГИЕН ПАЗАР

Двудневен международен семинар на тема "Пазари за електрическа енергия и емисии в Европа" бе проведен през септември в Почивно-оздравителен комплекс "Леденика". Семинарът бе организиран от "Щаткрафт Саут Йист Юрп" ЕООД и АЕЦ "Козлодуй".

Норвежкото дружество "Щаткрафт" е както производител на електрическа енергия от различни източници – газови, водни, възобновяеми и др., така и активен участник в борсовата търговия и съосновател на една от най-успешните енергийни борси – Nordpool.

С оглед развитие на търговските си взаимоотношения и в Балканския регион, обучение на чужди специалисти и предоставяне на информация за европейските борси и механизми за търговия с електроенергия, Дружеството има представителство и в България.

Семинарът бе открит от Снежана Янкова, ръководител на пазарния екип в атомната централа. В работата взеха участие ръководители и специалисти от "Щаткрафт", от пазарния екип на АЕЦ "Козлодуй" и представители на други производители на електроенергия в България.

По време на заседанията и дискусиите бе споделен международният опит и бе акцентирано на работата на енергийния пазар на едро, презграничната и борсовата търговия. Интерес сред участниците предизвикаха презентациите за управлението на риска при търговията с електрическа енергия и за търговията с емисии. Семинарът завърши с обсъждане на развитието на енергийния пазар в България и участието на АЕЦ в него, както и на очакванията за бъдещето на енергийните пазари в Европа.

ДЕВЕТА ГЕНЕРАЛНА АСАМБЛЕЯ НА WANO

На 24 и 25 септември 2007 г. в Чикаго, САЩ, се състоя Деветата генерална асамблея на Световната асоциация на ядрените оператори WANO (World Association of Nuclear Operators). В нея взеха участие около 400

ръководители от висшия мениджмънт на енергийни компании, експлоатиращи ядрени блокове, от цял свят. На форума АЕЦ "Козлодуй" бе представена от заместник изпълнителния директор Кирил Николов. По време на асамблеята са обсъдени програмите на WANO и действията, които ще бъдат предприети в бъдеще за по-нататъшно повишаване на безопасността и надеждността на атомните централи.

В своето обръщение, наречено "Пътят към успеха, задачи и проблеми", Уилям Кавано III, председател на WANO, отбелязва високото ниво на взаимодействие между атомните централи и добрите резултати от показателите за безопасност, които се дължат на нарастващия брой партньорски проверки

и мисии за техническа поддръжка на АЕЦ. В речта си той акцентира върху растящите потребности от електроенергия, които ще доведат до увеличаване на броя на страните, използващи атомна енергия. "Пред лицето на безпрецедентната необходимост от ядрен ренесанс от операторите ще се изисква не само лична отговорност за гарантиране на безопасността на техните собствени централи, но също и поемане на колективна отговорност за съвместна работа по непрекъснато повишаване на безопасността на експлоатираните атомни централи в цял свят. Обществеността изисква все повече от нас.", е посланието към аудиторията, отправено от председателя на WANO. По време на асамблеята е избран новият, десети президент на организацията – д-р Шерианс Джейн, директор на Nuclear Power Corporation of India Ltd., който ще встъпи в длъжност след две години.

При закриването на форума действащият президент на WANO – Оливър Кингсли, обобщава ангажиментите на всички делегати в няколко основни направления:

- да се усили акцентът върху въпросите, свързани с повишаване на качеството на работа и на безопасността;
- да продължи и да се подобри сътрудничеството и съвместната дейност на атомните централи от WANO;
- да продължи и да се засили самокритичността и откритостта в процеса на партньорските проверки.

Генералната асамблея на Световната асоциация на ядрените оператори WANO се провежда на всеки две години и на нея ръководителите на атомните централи в света се срещат, за да обсъдят дейността на организацията, нейните задачи и направления за развитие в бъдеще. Десетата асамблея ще се състои през 2010 г. в Ню-Делхи, Индия.

АЕЦ "Козлодуй" е сред учредителите на WANO, която е създадена през 1989 г. с цел чрез сътрудничество и обмен на добри практики да се повиши нивото на безопасност в атомните централи.

СИМПОЗИУМ С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ

От 17 до 19 септември 2007 г., в Международния дом на учените "Фредерик Жолио Кюри", край град Варна, се проведе Международен симпозиум по инструментална аналитична спектроскопия и хроматография – СИАС 2007. Лектори на форума бяха едни от най-добрите специалисти в тази област от Холандия, Германия, Англия и Австралия.

От АЕЦ "Козлодуй" участваха представители от секторите "Инженерна химия", "Водохимичен режим и химично оборудване", "Физико-химичен контрол" в Електропроизводство – 1 и Електропроизводство – 2, от отдел "Метрологично осигуряване" и от Учебно-тренировъчния център.

Величка Жечева, технолог в сектор „Инженерна химия“ в Електропроизводство – 1, извършва анализ на елементния състав на веществата с апарат за йонно свързана плазма

Калинка Благоева, ръководител на лаборатория в Електропроизводство – 2, по време на работа на йонен хроматограф – ДХ 120

Специалистите от АЕЦ "Козлодуй" разполагат с най-новата спектрометрична и хроматографска апаратура, отговаряща на съвременните изисквания за прилагане на валидирани и верифицирани методи за изпитване при реализирана проследимост, точност и достоверност на измерванията. С атомно-емисионните спектрометри с индуктивно свързана плазма се контролират физико-химичните показатели на топлоносител II контур. Йонната хроматография позволява определяне на много ниски нива на аниони в технологичните водни потоци на АЕЦ. Висококачественият аналитичен контрол на оборудването води до удължаване на експлоатационния му живот и гарантира безопасна експлоатация на съвременната апаратура.

МЕЖДУНАРОДНИЯТ ЯДРЕН ПУЛ ИНСПЕКТИРА ЦЕНТРАЛАТА

Представители на международните застрахователни организации, които си поделят риска от експлоатацията на АЕЦ "Козлодуй" по смисъла на Виенската конвенция за гражданска отговорност при ядрена вреда, посетиха атомната централа в периода 18-20 септември 2007 г. Целта на инспекцията бе преглед на актуалното състояние на централата от гледна точка на застрахователния риск. Екипът, ръководен от Брус Кетъл – технически мениджър в Nuclear Risk

Insurers (Великобритания), беше съставен от представители на американската American Nuclear Insurers и на френската Assuratomе.

Инспекторите направиха общ преглед на експлоатацията на АЕЦ от началото на 2003 г. досега. Предмет на инспекцията бяха и някои по-специализирани теми: управление на риска от пожар; преглед на риска от повреди, вследствие на земетресение; преглед на плътността на хермообвивката, събира-

нето, съхраняването, обработката и депонирането на радиоактивни отпадъци; преглед на плана за извеждане от експлоатация и безопасно съхраняване на оборудването на 1-4 блок. На 5 и 6 блок екипът направи проверка на експлоатацията, мониторинга на състоянието и защитата на основните системи в ядрената част на 1000-мегаватовите блокове.

Експертите извършиха и преглед на статуса на препоръките за намаляване на риска, направени при предишни инспекции, и закри всички препоръки в област "Пожарна безопасност".

АЕЦ "Козлодуй" за първи път беше застрахована за обезщетения при евентуални аварии, съгласно изискванията на Виенската конвенция, през 2001 г. Във връзка с това през месец юни същата година бе извършен първият преглед на застрахователния риск в централата. Втората инспекция на международния

ядрен пул се проведе през месец януари 2003 г.

На заключителната среща, след последната проверка, инспекторите споделиха общо положително становище за състоянието на атомната централа. Официалният доклад с изводите им се очаква да бъде получен в АЕЦ "Козлодуй" до края на 2007 г.

СЪВРЕМЕННИ СОФТУЕРНИ ПРОДУКТИ В ПРОЦЕСА НА ПРЕВОДИ

В страните на Европейския съюз (ЕС) вече е широко разпространена практиката за използване на софтуерни продукти при извършване на писмен превод. За официален продукт за превод в институциите на ЕС е избран продуктът SDL TRADOS, който значително автоматизира и оптимизира процесите при тази дейност.

Софтуерът позволява работа с неограничен брой езици в мрежова среда и има възможности за създаване на памет за различни видове проекти. Потребителите на системата могат да бъдат обединени в групи със съответни права за модифициране на област от данни. Различни екипи от потребители могат да използват общи памети при работа по проектите. Потребителите на системата имат възможност, чрез вграден Synergy клиент и Synergy панели за следене на всички проекти от едно място, да автоматизират управлението на терминология и преводна памет.

Като съвременна компания, която борави с документи на повече от един език, АЕЦ "Козлодуй" пристъпи към въвеждането на такива продукти в процеса на преводи. След приключена тръжна процедура, за доставчик на софтуера SDL TRADOS бе

избрана фирма, която притежава опит при внедряването на информационни системи за компютърни преводи тип CAT Tools. Специалисти от фирмата проведоха първоначално обучение на потребителите на новия продукт в група "Преводачи" към отдел "Международни програми". След период от 6 месеца се предвижда да се проведе вторият етап на обучението.

Първите впечатления, които споделят специалистите, използващи софтуера, са, че по този начин се оптимизира процесът на преводаческата дейност и се повишава ефективността и качеството на работата.

МЛАДИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ – С ЯСЕН ПРОФЕСИОНАЛЕН ИЗБОР

През последните няколко години в АЕЦ "Козлодуй" започна своята кариера нова генерация специалисти, които убедено се готвят да заемат своето място сред членовете на висшия оперативен персонал в атомната централа. Те задължително преминават през няколко работни места и полагат много изпити в рамките на около две и половина години, за да заемат позицията "Инженер старши по управление на реактора" в командните зали на ядрените блокове.

В момента на различни етапи от своето обучение се намират 20 бъдещи оператори. Някои от тях разказаха пред "Първа атомна" за мотивите, довели ги в АЕЦ "Козлодуй", за предизвикателствата пред новопостъпилите, за професионалните си планове.

Иван Младенов

Постъпих преди две години. Семейството ми все още живее в София, но се надявам скоро да се премести тук. Завърших Техническият университет – София, специалност "Топло- и ядрена енергетика", и АЕЦ "Козлодуй" е единственото място в България, където

бих могъл пълноценно да упражнявам професията си. В това се убедих лично след три години работа в различни фирми.

В АЕЦ преминах всички длъжностни позиции, според изискванията в централата. Предстои ми само още един вътрешен изпит и след това трябва да се явя пред Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) за лицензиране. Разликата между университетското образование и практиката в атомната централа е значителна.

Когато нашата група започваше обучението си тук, специалистите с по-дълъг стаж ни казаха, че ни предстои да усвоим още едно висше образование. Тогава ми изглеждаше като хипербола, но сега съм склонен да се съглася.

Стилияна Младенова

Наскоро преминах към третия етап на обучението си за инженер по управление на реактора. Преди известно време се обучавах за същата позиция на 440-мегаватовите блокове, но за жалост, заради спирването им, принудително прекратих

подготовката си там. Работата ми харесва с това, че ме кара да се чувствам полезна с участието си в един процес, който дава производство с измерими резултати. Най-голямото предизвикателство за мене в момента е да се докажа пред колегите, които на всяко работно място първоначално проявяват известен скептицизъм, че мога да се справя... Но много ми помагат. Виждам своето професионално бъдеще пред операторския пулт – в производството, защото това ми харесва. Опитав да се занимавам с анализи, но се оказа, че тази дейност не ме привлича истински. Усещането за участие в реален процес е много по-различно и лично за мене носи много повече удовлетворение. Като специалист смятам, че 5 и 6 блок са едни от най-модерните от своето поколение в света. Безкрайно много съжалявам за затварянето на малките блокове.

Сергей Гошев

Аз имах късмета да започна работа тук само три месеца след дипломирането си в Техническия университет. Искях и знаех, че ще се занимавам с това още от годините в Професионалната гимназията по ядрена енергетика в Козлодуй, когато ме запалиха завинаги

моите преподаватели, невероятни педагози.

Непосредствените ми очаквания са свързани с лицензирането, с това да застана пред пулта за управление, а впоследствие ще трупам професионален опит в една уникална за България професия.

Кирил Кирилов

Аз съм на финален етап в своето обучение, готвя се за писмен изпит пред АЯР. АЕЦ "Козлодуй" е първото ми работно място и не смятам скоро да го променям, предстои ми да започна работа в командната зала на 6 блок. За мене най-предизвикател-

ното в тази професия е отговорността, която носи всеки, застанал на пулта за управление на такава сложна технология.

Надявам се след няколко месеца, когато приключа с всички изпити, да имам вече пълната увереност да поема тази отговорност. Колегите от реално действащите екипи са много ангажирани с това да ни помогнат да усвоим максимално добре характера на работата.

Георги Христов

Аз започнах работа, преди две години и половина, първоначално в бригада за дезактивация в зоната със строг режим. Междувременно защитих магистърска степен в Техническия университет, което ми позволи наскоро да кандидатствам чрез

вътрешен подбор за длъжността, за която се обучавам сега. Въпреки че имам известен опит в централата, това, което трябва да науча, разширява многократно представите ми за сложността на технологията, която се експлоатира в АЕЦ. И отговорността ми ще бъде несравнимо по-висока. Избрах тази професия, когато бях още на 18 години, благодарение на насоките на баща ми, и не съжалявам. Най-важната лична задача, която си поставям в момента, е да усвоя максимално бързо това, което трябва да знам за работата си и да го докажа по време на изпитите. Тази цел отнема и от личното свободно време, защото изисква наистина много усилия, но те са оправдани и срещам пълната подкрепа и разбиране на близките си.

Светослав Съйков

В Атомната централа ме доведе намерението да се изградя като добър специалист. Мисля, че тук най-добре е очертана личната перспектива за развитие, през годините са създадени ясни критерии за оценка на качествата и приноса на всеки. Правя

това сравнение на базата на двегодишната си практика в други организации, където се опитвах да се реализирам със специалността си по ядрена техника

и ядрена енергетика от Софийския университет "Св. Климент Охридски". Централата предлага една интересна възможност за допълнителна квалификация в Техническия университет, която присъединява към академичната специалност по физика и инженерни познания. Сега, на втория месец от постъпването си, съм на първото стъпало в структурата на дейностите, свързани с експлоатацията на блоковете. Убеден

съм, че точно това е начинът поетапно да се опознаят практически всички ключови моменти, за да се изгради действително една стабилна компетентност. Радвам се на възможността, която ми предлага централата – да усвоя в дълбочина една професия, която отдавна съм избрал. Предварителните ми очаквания се оправдават и хората, с които работя, са много отзивчиви.

Милко Камбуров,

главен технолог по организация на експлоатационната дейност в Електропроизводство – 2

ТЕ ЩЕ БЪДАТ МНОГО ДОБРИ ОПЕРАТОРИ

Това е едно много талантливо младо поколение. Очаквам всички тези специалисти, които преминават сега обучението си, да се справят успешно с тежките изпити, които им предстоят. Убеден съм, че те ще бъдат много добри оператори. Един от основните мотиви на част от тях е, че ядрената енергетика е университетската им специалност и АЕЦ "Козлодуй" им предоставя възможност да се развиват в избрания професионален път. Друга част от специалистите, много амбициозни момчета и момичета, предимно физици, които се готвят да се включат в управлението на реакторите, дойдоха от 440-мегаватовите блокове. Според изискванията те трябва да преминат през всички задължителни работни места за заемане на длъжността, т. е. те също са в процес на обучение.

Всички тези млади хора, постъпили при външен и вътрешен подбор, много целенасочено следват перспективата, която са си очертали. Най-интересното за тях в момента е да откриват как теорията се проявява в реалните условия на действащи ядрени блокове – поведението на оборудването, ролята на операторите в командните зали, цялостната организация на работата. С най-голямо удоволствие посрещат занятията на пълномащабния тренажор, където имат възможност сами да действат в симулирана среда, която напълно пресъздава реалността. Младите специалисти нямат търпение да встъпят окончателно в длъжност – това личи по желанието, с което наблюдават и коментират различните операции с действащите оператори, които им помагат в обучението.

ДВЕ БЕБЕТА ВЛЯЗОХА В АЕЦ В ДЕНЯ НА ОТВОРЕНИ ВРАТИ

На 13 октомври 2007 г. в АЕЦ "Козлодуй" се проведе Ден на отворени врати, в който централата разгледаха 416 души. Те преминаха по маршрути, включващи командните и машинните зали на 440-мегаватовите втори и трети блок и на 1000-мегаватвия пети блок, който работеше със 100% натоварване на мощността си. Посетителите бяха придружени от експерти от АЕЦ, които разказаха подробности за технологията на производство и за предназначението на основните съоръжения в атомната централа.

В Информационния център, който бе отправна точка на обходите, бяха показани документални филми, свързани с АЕЦ "Козлодуй" и с ядрената енергетика. Специалисти по радиоелекологичен мониторинг представиха възможностите за мобилно измерване на гама-фона на въздуха в реално време. Посетителите бяха запознати и с резултатите от радиоелекологичния контрол за въздействието на централата върху околната среда за целия период на експлоатацията ѝ,

Натали Иванова, от гр. Търговище (вляво), и Карина Младенова, от гр. София, са най-малките посетители на атомната централа за цялата история на Дните на отворени врати

Група пенсионери от с. Попица бяха гости на АЕЦ в Деня на отворени врати. Сред тях бе най-възрастният регистриран посетител – Георги Къосевски

които показват липса на неблагоприятни изменения като следствие от работата на АЕЦ. Служители от Районната служба по пожарна безопасност и защита на населението към атомната централа показаха чрез демонстрация готовността си за незабавно гасене на пожар, както и многобройните възможности на специализираната противопожарна техника.

В Деня на отворени врати бяха регистрирани посетители от различни населени места от цялата страна – Ловеч, Плевен, София, Враца, Монтана, Лом, Оряхово, Търговище, Перник и др. Най-малките гости на централата на 13 октомври бяха Карина Младенова, на четири и половина месеца, от София, и петмесечната Натали Иванова от Търговище. Най-възрастният посетител бе Георги Къосевски, на 85 години, от село Попица, Врачанска област.

ФИНЛАНДСКИ ЯДРЕНИ СПЕЦИАЛИСТИ – В АЕЦ "КОЗЛОДУЙ"

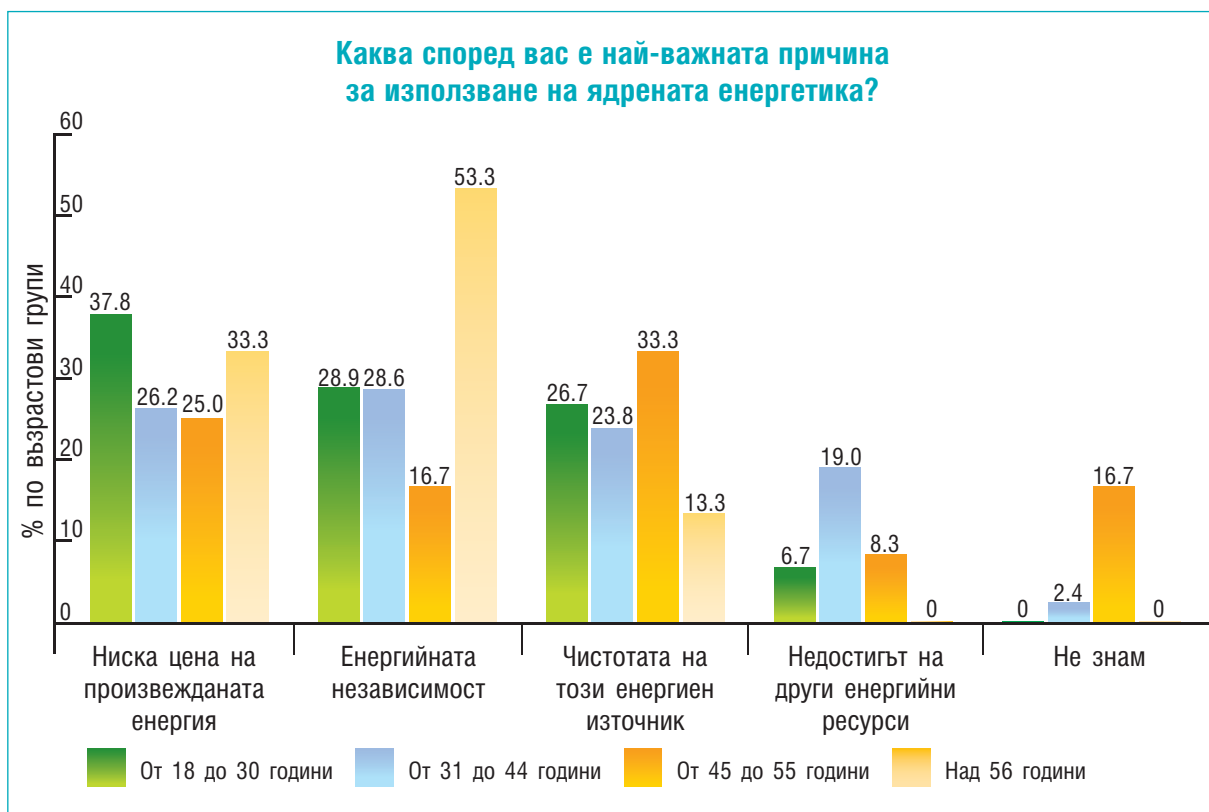

От 26 до 29 септември, по покана на Младежката асоциация към Българското ядрено дружество, в България гостува 12-членна делегация на

Финландското ядрено дружество. В рамките на програмата им в нашата страна финландските специалисти посетиха АЕЦ "Козлодуй". Те бяха посрещнати от зам.-председателя на Българското ядрено дружество – Русчо Янков. Гостите разгледаха командните и машинните зали на 2, 3, и 5 блок. Своите впечатления от българската атомна централа обобщил експертът по ядрена енергетика Хариет Калио, която е президент на Финландското ядрено дружество.

"Признавам, че съм много впечатлена от АЕЦ "Козлодуй". По време на посещението и обхода на централата имахме много въпроси относно безопасността и на всички получихме отговори от Вашите специалисти. Благодаря ви!"

БАРОМЕТЪР

Резултати от проведена анкета сред посетители на АЕЦ "Козлодуй" по време на Ден на отворени врати, м. май 2007 г.

ТАНЦОВИТЕ ФОРМАЦИИ В ДОМА НА ЕНЕРГЕТИКА

С разнообразните си възможности за обучение в областта на художественото творчество Домът на енергетика в град Козлодуй е културният център, в който изкушените от изкуството разгръщат и обогатяват творческите си заложи в продължение на години. Богатата дейност на танцовите формации към Дома е изградила колоритния им образ и ги е превърнала в най-предпочитани за желаещите да реализират себе си в самодейното танцово изкуство. Всяка от тези формации има своята дългогодишна и интересна история, пази своите традиции и прилага умело методите на съвременната хореография.

Съставът за народни танци е основан през 1985 г. В репертоара си той включва танци от фолклорни области в цяла България. Неговият представителен ансамбъл "Атомик", в който участват предимно работещи в атомната централа, има изяви в Международни фолклорни фестивали в Аридая (Гърция), в Мармара (Турция), в гр. Сожон (Франция), в "Балканфолк" и "Старопланински събор" – гр. Велико Търново, и в много концерти в нашата страна. Детският състав за народни танци "Изворче", в който се включват деца над 7-годишна възраст, има в историята си участия в десетки спектакли и остава любим на местната пуб-

лика. За новия творчески сезон всички танцьори от състава за народни танци са разпределени в четири групи с художествен ръководител Румен Велковски.

Школата за модерен балет, съществуваща повече от две десетилетия, за сезон 2007-2008 г. вече е привлякла деца на възраст от 5 до 18 години.

Тя е с не по-малко атрактивен облик, а репертоарът ѝ – постоянно обновяван, е оценяван на фестивали в Чехословакия, Франция, Италия, в детското телевизионно шоу "Като лъвовете", в празнични програми на Българската национална телевизия, в много шоу-концерти. Неин ръководител сега е Анна Иванова. През започващата творческа година Домът на енергетика предлага допълнителна форма за обучение по танци – уроци по модерен, денс и джаз балет – за начинаещи и за напреднали деца. Преподавателката Цветелина Тошева има амбицията да мотивира танцьорите с атрактивна хореография и с интересни познания в областта на балетното изкуство.

Козлодуйската публика отдавна е дала висока оценка на дейността на танцовите формации към Дома на енергетика и се възхищава на всяка тяхна завладяваща изява.

ОТБОРЪТ НА АЕЦ "КОЗЛОДУЙ" – С ПОРЕДНА ШАМПИОНСКА ТИТЛА

На проведената от 19 до 23 септември 2007 г. в Курортен комплекс "Албена" Пета национална работническа спартакиада на енергетиците отборът на АЕЦ "Козлодуй" завоюва за пореден път комплексната шампионска титла. Спартакиадата бе открита от председателя на Национална федерация на енергетиците Георги Петров.

В състезанията по 14 вида спорт участваха над 1 100 спортисти от 20 енергийни предприятия в страната.

В крайното комплексно класиране победители са състезателите от АЕЦ "Козлодуй". Втори са ТЕЦ "Варна", а на трето място – представителите на "Електросистемен оператор" ЕАД (София).

Александър Виденов – ръководител на управление "Ремонт" (в средата), получи шампионската купа на официалното награждаване

Състезателите от АЕЦ "Козлодуй" спечелиха следните отличия:

Златни медали:

тенис – жени;
спортна стрелба – жени и мъже;
лека атлетика – жени;
плажен волейбол – жени и мъже;
волейбол в зала – жени;
теглене на въже – жени;
боулинг – мъже.

Сребърни медали:

стрийтбол – жени;
бридж – жени;
лека атлетика – мъже;
шах – мъже и жени;
плуване – жени;
мини футбол – мъже.

Бронзови медали:

стрийтбол – мъже;
дартс – жени и мъже;
тенис на маса – жени и мъже;
теглене на въже – мъже;
плуване – мъже.

PLAYER ACK BOY

"АЕЦ КОЗЛОДУВ"

КОЗЛОДУВ

ПЪРВА АТОМНА

ПЕРИОДИЧНО ИЗДАНИЕ НА "АЕЦ КОЗЛОДУЙ" ЕАД

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:

Козлодуй 3321
"АЕЦ Козлодуй" ЕАД
Информационен център
Отдел "Връзки с
обществеността"

тел.: 0973/ 7 21 00
0973/ 7 35 34
факс: 0973/ 7 60 19
www.kznpp.org

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП:

Наталия Рагева
Маргарита Каменова
Розина Русинова
Теменужка Рагулова
Евелина Тодорова
Димитър Нанов

Снимки:
Милен Кончовски
Слава Маринова
Антоан Варгжийски

*При използване на материали от изданието,
позоваването на "ПЪРВА АТОМНА" е задължително!*